

УХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

протокол № 17

від 07 квітня 2024р

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ № 90

від 07 квітня 2024 р

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ЛІЦЕЮ №153
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РАЙОНУ
М. КИЄВА

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі Положення) Ліцею №153 Шевченківського району м. Києва (далі Заклад) встановлює моральні принципи і загальні етичні норми у відносинах між учасниками освітнього процесу під час виконання ними своїх обов'язків, які випливають з вимог чинного законодавства України, Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших чинних у закладі локальних нормативних актів, на підставі яких розроблено Положення.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного Кодексу України, Статуту Ліцею №153, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та локальних документів гімназії.

1.3. Метою Положення про академічну доброчесність є формування в закладі системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи і сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення авторитету закладу.

1.4. У своїй діяльності заклад освіти дотримується принципу демократії, що означає оцінювання учнів винятково на підставі їх знань і вмінь, а педагогічних працівників – на основі їх професійної компетентності, результатів роботи, внеску у розвиток школи, що є підставою для їх подальшого матеріального, морального та кар'єрного стимулювання. Заклад освіти зобов'язується вживати заходів щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах педагогічних працівників та здобувачів освіти.

1.5. Заклад в своїй діяльності керується принципом незалежності здобуття загальної середньої освіти від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій. Створення та діяльність політичних партій, суспільно-політичних рухів, релігійних об'єднань та воєнізованих формувань в школі не допускається.

1.6. Адміністрація закладу гарантує дотримання в стінах закладу освіти ст. 36 Конституції України. Належність особи до будь-якої політичної партії, громадської, релігійної організації, що діють відповідно до Конституції України, не є перешкодою для її участі в освітньому процесі. Педагогічні працівники та інші співробітники закладу є вільними у своїх політичних і передвиборчих симпатіях. Жодний адміністративний тиск з приводу політичних переконань, а також характеру волевиявлення учасників освітнього процесу через вибори,

референдуми та інші форми безпосередньої демократії є недопустимим.

1.7. Дотримання академічної доброчесності в закладі пов'язане із сповіданням учасниками освітнього процесу наступних принципів:

1.7.1. *Верховенства права.* У шкільному середовищі пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

1.7.2. *Законності.* У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

1.7.3. *Соціальної справедливості.* У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та закладу, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

1.7.4. *Науковості.* Педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати учнів з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням.

1.7.5. *Дотримання авторського права.* Педагогічні працівники повинні посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, списування, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

1.7.6. *Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів загальної середньої освіти* передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); об'єктивність оцінювання результатів навчання. Не допускати свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання

здобувачів загальної середньої освіти.

1.7.7. *Партнерства і взаємодопомоги.* Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

1.7.8. *Відкритості й прозорості.* Усі процеси, документи в закладі, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

1.7.9. *Відповідальності.* Здобувачі загальної середньої освіти та педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення.

1.8. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу в закладі. Усі особи, на яких поширюється це Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

1.9. Положення публікується на офіційному веб-сайті Ліцею.

2. Політика академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Академічна доброчесність педагогічних працівників спрямована на:

2.2.1. Дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України, Статуту закладу, Колективного договору та Правил внутрішнього трудового розпорядку.

2.2.2. Повагу до осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків та осіб, які їх замінюють.

2.2.3. Об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти; ефективне виконання своїх функціональних обов'язків; підвищення кваліфікації.

2.2.4. Дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо.

2.2.5. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

2.2.6. Дотримання законодавства із запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів.

2.2.7. Надання достовірної інформації; не розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

2.2.8. Нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Академічна доброчесність здобувачів загальної середньої освіти передбачає:

2.3.1. Дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України.

2.3.2. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю за результатами навчання.

2.3.3. Використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них.

2.3.4. Не надавати/отримувати, не пропонувати неправомірну вигоду за

отримання будь-яких переваг у навчальній або науково-дослідницькій діяльності.

2.3.5. Нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

3.1.1. Діяти етично, чесно та розумно, уникати конфлікту інтересів та порушень етичних норм у процесі виконання своїх обов'язків.

3.1.2. Діяти чесно та відповідально за наданням інформації, яку надає.

3.1.3. Діяти в історичному контексті, надаючи педагогічну підтримку, надаючи належну увагу до державної безпеки та суверенітету країни.

3.1.4. Використовувати прикладні знання, технології, інструменти та методи, які є власними досягненнями у роботі з навчальними.

3.1.5. Використовувати толерантність та повагу до релігії, культури, мови та традицій усіх учасників освітнього процесу, всіх надсубкультур.

3.1.6. Використовувати учасників освітнього процесу, до яких належить у відповідних освітніх ситуаціях.

3.1.7. Рационально та відповідно використовувати матеріально-технічну базу закладу.

3.2. Формувати провідні взаємочувальні відповідальності за:

3.2.1. Академічна праця – створення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результати власного дослідження (творчості) та/або відтворення отриманих текстів (цитатами, цитатами, цитатами) і/або авторів без зазначення авторства.

3.2.2. Самозаціпки – створення (частково або повністю) власних рішень стосовно певних наукових результатів як нових наукових результатів.

3.2.3. Фабрикація – виготовлення змінних, які не існують, але використовуються в освітньому процесі, або виготовлення фальшивих.

3.2.4. Фальсифікація – створення змінних, які не існують, але використовуються в освітньому процесі, або виготовлення фальшивих.

3.2.5. Плагиат – використання чужих результатів без належного вказання джерел інформації, яка дозволяє їм використовувати інформацію з інших джерел без належного вказання джерел.

3.2.6. Дана – надання змінних, які не існують, але використовуються в освітньому процесі, або виготовлення фальшивих.

3. Етичні норми академічної діяльності

3.1. Учасники освітнього процесу мають дотримуватися моральних норм і правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, зокрема:

3.1.1. Сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу.

3.1.2. Сприяти формуванню та поширенню позитивного іміджу закладу.

3.1.3. Шанувати історію закладу, здобутки педагогів, випускників, шанобливо ставитися до державної символіки та символіки закладу.

3.1.4. Зберігати та примножувати славні традиції закладу, підвищувати його престиж власними досягненнями у роботі та навчанні.

3.1.5. Виявляти толерантність та повагу до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей.

3.1.6. Допомогати учасникам освітнього процесу, що опинилися у складних життєвих обставинах.

3.1.7. Рационально та дбайливо використовувати матеріально-технічну базу закладу.

3.2. Формами проявів академічної недоброчесності є:

3.2.1. Академічний плагіат - оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результат власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

3.2.2. Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

3.2.3. Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

3.2.4. Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

3.2.5. Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

3.2.6. Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної

освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

3.2.7. Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірних переваги в освітньому процесі.

3.2.8. Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

- 4.1. З метою виконання норм цього Положення в закладі створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі Комісія).
- 4.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції Адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.
- 4.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими локальними документами гімназії та цим Положенням.
- 4.4. Склад Комісії затверджується наказом директора закладу на підставі рішення педагогічної ради, Ради Ліцею, органів учнівського самоврядування.
- 4.5. Строк повноважень членів Комісії визначають органи самоврядування закладу.
- 4.6. До складу Комісії входять всі учасники освітнього процесу: 3 педагоги, 3 учні, 3 батьків або осіб, які їх замінюють.
- 4.7. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.
- 4.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться протягом трьох наступних (робочих) днів після отримання звернення. Питання щодо відкритості засідання вирішує комісія.
- 4.9. На засідання Комісії в обов'язковому порядку запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.
- 4.10. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.
- 4.11. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.
- 4.12. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

4.13. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу на спільному засіданні педагогічної ради та ради закладу.

4.14. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, або клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

4.15. Повноваження Комісії:

4.15.1. Одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки.

4.15.2. Залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

4.15.3. Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів загальної середньої освіти.

5. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

5.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

5.2. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- ✓ дисциплінарна;
- ✓ адміністративна;
- ✓ відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- ✓ позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- ✓ інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

5.3. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- ✓ попередження;
- ✓ повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- ✓ повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- ✓ позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, стипендій тощо.

6. Попередження академічної недоброчесності

6.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в закладі використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

6.1.1. Інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики.

6.1.2. Проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності закладу, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань.

6.1.3. Ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із цим Положенням.

6.1.4. Посилення контролю учителів, керівників секцій Малої академії наук, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

7. Заключні положення

7.1. Це Положення та зміни до нього затверджуються спільним рішенням педагогічної ради та ради закладу і вводиться в дію наказом директора.